

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
Cc College van B en W
Cc Pers

DATUM 23 december 2021
ZAAKNUMMER 1084114
BEHANDELD G. Crolla
DOOR
TELEFOON (035) 6292188
UW KENMERK
BIJLAGEN -
BETREFT Afronding Smart City programma

Geachte raads- en commissieleden,

De gemeente Hilversum heeft de afgelopen drie jaar het Smart City programma uitgevoerd. Op 1 juni 2021 bent u tussentijds geïnformeerd over de resultaten via een [Collegebrief](#). Het innovatie-programma Smart City fungeerde als aanjager en facilitator in het realiseren van oplossingen door de inzet van data en nieuwe technologie. Oplossingen gekoppeld aan maatschappelijke opgaven o.a. verwoord in het collegeprogramma of in de actualiteit zoals de Corona pandemie en leefbaarheid in wijken. Het Smart City programma is te beschouwen als een voorloper van een data gedreven manier van werken, onderdeel van de bredere digitaliseringsslag die de overheid en maatschappij maakt. Met bijgaande brief informeren wij de raad over wat het programma heeft gebracht.

Resultaten

De resultaten vanuit het programma zijn in een paar blokken te verdelen;

1. Samenwerking met stakeholders in en buiten de stad
2. Aandacht voor privacy
3. Inrichten van basisinfrastructuur
4. Opleveren van diverse toepassingen.

1. Samenwerking

Veel toepassingen uit het Smart City programma zijn ontwikkeld in nauwe samenwerking met de inwoners van Hilversum, in veel gevallen de uiteindelijke eindgebruiker. Dit kwam tot uiting in het organiseren van meet-ups rond diverse thema's en het ontwikkelen van diverse toepassingen nav specifieke vraagstukken. In de startperiode nog fysiek in de raadszaal, nu op kleinere schaal in het Lab op de Kerkbrink. Hierdoor ontstond er een grotere betrokkenheid van inwoners, meer inzicht en daarmee handelingsperspectief. Inmiddels zijn er goede contacten met diverse groepen inwoners en ook een prima samenwerking met Hilversummers.nl.

Specifieke aandacht is er geweest voor de samenwerking met diverse scholen (A. Roland Holst College en Comenius College (VO), Beroepshavo (MBO)) en diverse HBO en WO instellingen. Dit is een belangrijke doelgroep om te betrekken bij de ontwikkelingen in de stad, niet in de laatste plaats omdat jongeren over het algemeen databewust en inventief zijn.

Samenwerkingsverbanden zijn ook ontwikkeld met een consortium van marktpartijen, de Data en Kennishub Gezond Stedelijk Leven (met onder andere RIVM en UU) en diverse kennisinstellingen. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om meer slagkracht te ontwikkelen, kennis te binden en concretere toepassingen te realiseren. (zie onder toepassingen).

2. Aandacht voor privacy

Bij de start van het programma is er als uitgangspunt gedefinieerd dat er goede waarborgen zijn van privacy en transparantie rond datagebruik.

Los van het inrichten van interne controle mechanismen (waaronder een Data Protection Impact Assessment, DPIA), vindt er een toetsing plaats door de externe Functionaris Gegevensbescherming en wellicht het belangrijkste is er een Stadspanel Data ingericht. Het panel adviseert de gemeente waar het gaat om slimme toepassingen en doet dit op de thema's privacy, digitale veiligheid en inclusiviteit. Het bestaat uit betrokken burgers, die de mogelijkheid hebben zich te laten ondersteunen door externe experts. Inmiddels wordt het Stadspanel landelijk veel als voorbeeld gehanteerd.

Het recent afgeronde rekenkamer onderzoek "Eindrapport bescherming persoonsgegevens" concludeert:

"Uit het voor Smart City geformuleerde beleid, de consequente aandacht voor privacy binnen dit project en het uitvoeren van DPIA's komt naar voren dat wat privacy betreft dit project voorloopt op andere onderdelen van de gemeente."

Naast het stadspanel is een sensorregister ingericht, waar de locaties en soort sensoren terug te vinden zijn van de toepassingen die in de looptijd van het programma zijn opgezet.

3. Inrichten van basisinfrastructuur

Het Smart City programma heeft op het My City open dataplatform een omgeving voor alle Hilversummers ontwikkeld waarop eigen data, data van derden en sensoren verzameld kunnen worden. Het platform voldoet aan de eisen op gebied van informatieveiligheid en privacy, zoals omschreven in de NEN-norm Urban data platform. Door het kiezen voor één plek waar data bijeenkomen werken we toe naar eenvoudige vastlegging van data en meervoudig gebruik voor meerdere doelgroepen. Dit maakt het beter mogelijk om data te delen en in te zetten voor verschillende vraagstukken.

Het dataplatform moet gezien worden als het motorblok dat de mogelijkheid heeft om verder uit te bouwen. Belangrijker is het toegankelijk maken van deze data als informatie voor inwoners, maar ook voor de organisatie ten behoeve van beleidskeuzes, scenario's en monitoring. De toegang wordt geregeld via een site, het toegangsportaal Open Hilversum <https://open.hilversum.nl/>. Deze werkwijze wordt nu uitgerold in de organisatie waardoor er één herkenbare locatie is waar data initiatieven zichtbaar zijn. Essentieel is het duiden van de data en informatie. Dit wordt zoveel mogelijk gedaan via de zogenaamde story telling methodiek.

4. Opleveren van diverse data- toepassingen

Gedurende de looptijd van het programma zijn diverse toepassingen opgeleverd toegankelijk via Open Hilversum.

Zo zijn de initiatieven met inwoners terug te vinden (oa pilot rond de Snelliuslaan (verkeersveiligheid), het meten van luchtkwaliteit met inwoners). Ook toepassingen die de dienstverlening verbeteren zoals de Beschermde bomen app zijn er terug te vinden.

Verder veel informatie over de wijken en buurten, rond diverse thema's als energiebesparing, klimaatadaptatie, economische ontwikkeling en cultureel erfgoed. Maar ook kaarten met de laadpalen, parkeergebieden, struikelstenen en alle kunstwerken in Hilversum.

Ook is er een overzicht van maatregelen te vinden die inwoners zelf kunnen oppakken die bijdragen in het bevorderen van natuur in de stad en, helaas nog steeds actueel, de Corona druktemeter die een indicatie geeft van de aantallen mensen in het winkelgebied in Hilversum om daarmee op een zo veilig mogelijke manier het centrum te kunnen bezoeken.

Borging

De inzichten en kennis over privacy en data toepassingen, samenwerking met stakeholders, de basisinfrastructuur en diverse toepassingen worden meegenomen, geborgd en doorontwikkeld in de voorbereidingen van een nieuw programma Datagedreven werken. Dit is bij de behandeling van de begroting 2022 aangekondigd. Datagedreven werken helpt om de bestuurlijke ambities en de ambtelijke organisatievisie te behalen. Dit zijn ambities in de thema's leefbaarheid, ondermijning, energie transitie, duurzaamheid, economie, goede toegang tot sociale voorzieningen en de stadsontwikkeling. Per amendement heeft u gevraagd om een uitgangspuntennotitie welke ter advies aan u wordt voor gelegd in januari 2022.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
De gemeentesecretaris,

de burgemeester,

W. Groot, ls.

P.I. Broertjes